

Social och omsorgsförvaltningen

2023-04-01

Dnr SON 2022-230

Justitiedepartementet
Ju 2023/00125

Remissvar över betänkande av utredningen om vikten av trygghet och kontinuitet för barn i utsatta situationer - SOU Tryggare hem för barn (SOU 2022:71)

Sammanfattning

Social- och omsorgsnämnden i Linköpings kommun (kommunen) tillstyrker förslaget i sin helhet och ser positivt på förändringarna. Kommunen utvecklar sina ställningstaganden i dessa och övriga frågor av betydelse för kommunen nedan.

Kommunen välkomnar att förslaget innebär ett ökat fokus på barnets bästa och ser det som särskilt positivt att barn ges möjlighet att i vissa situationer förordnas ett offentligt biträde.

De ekonomiska och praktiska konsekvenserna i tillämpningen av förslagen är svåra att förutsäga. Det bedöms till största del medföra ökade kostnader för insatser för placerade barn efter vårdnadsöverflytt, men även en ökad belastning för handläggning och administration när information och ansökan om offentligt biträde ska hanteras av myndigheten.

Barnets bästa

Kommunen ser positivt på utredningens förslag och särskilt att barn ges en starkare röst samt att barnkonventionen tydligare införlivas i och med de nya skrivelserna, exempelvis vad gäller barns rätt till familjeliv.

Förändringarna i skrivningarna om barnets bästa där exemplen i nuvarande skrivning tas bort samt att domstolarna som avgörande ärenden om vårdnad och umgänge ytterligare ska utbildas inom detta ser kommunen som särskilt positivt. Kommunen bedömer att detta kan leda till en ökad samsyn för begreppet. Därtill möjliggör det att de faktiska förutsättningar som gäller för barns bästa beaktas och att en bedömning sker utifrån en helhetsbild av barnets situation.

Vid utformningen av utbildning för domstolarna ser kommunen det som viktigt att domstolsverket för dialog med övriga professionella aktörer som berörs av domstolarnas beslut, exempelvis socialtjänsterna i landet.

Förutsättningar för en vårdnadsöverflyttning.

Kommunen instämmer med utredningens bedömning av att en förändring i föräldrabalken stärker barnrättsperspektivet och även bidrar till en ökad enhetlighet mellan socialtjänstlagstiftningen och föräldrabalken. Det är av stor vikt att öka förutsättningarna för att barn ska komma till tals i frågor som berör dem samt att en vårdnadsöverflyttning endast ska ske om det är barnets bästa att inte återförenas med sina föräldrar, och att hänsyn tas till hela barnets sociala situation när beslut fattas i frågan .

Placeringskommunens möjlighet att bevilja insatser efter en vårdnadsöverflyttning.

Alla förslag som kan bidra till att höja intresset för att bli familjehem och att röja tveksamheter för ett familjehem att säga ja till en vårdnadsöverflyttning välkomnas. Förslaget att få behålla en insats, ett upparbetat samarbete och kända personer bidrar även till trygghet och stabilitet för både barn och föräldrar. Kommunen noterar däremot att det inte går att utläsa av lagändringen hur pass långtgående denna möjlighet ska vara, exempelvis om det bara ska vara insatser enligt socialtjänstlagen.

Socialnämndens skyldighet att informera, överväga och ansöka om offentligt biträde för barn och vårdnadshavare

Kommunen ser positivt på förslaget om möjlighet till offentligt biträde för barn och dess vårdnadshavare. Kommunen ser att föräldrars rättsliga ställning stärks samt att barns möjlighet till information, delaktighet och inflytande ökar. Det krav som ställs på offentliga biträden för barn, att i dessa ärenden ha särskild kunskap om barn ser kommunen som särskilt positivt.

Vad gäller förutsättningarna för ett barn att beviljas offentligt biträde ser kommunen att det även finns ett behov för barn i ärenden där frågan inte är ändring i vårdnaden i förhållande till barnets förälder. Exempelvis barn som har en särskild förordnad vårdnadshavare, men som behöver en ny särskild förordnad vårdnadshavare. Kommunen ser att dessa barn riskerar att inte komma till tals och därmed inte får samma möjlighet till delaktighet.

Gällande förslaget att kommunen ska informera om möjligheten till biträde, överväga behovet och ansöka ser kommunen att detta kommer att medför en ökad arbetsbelastning för handläggning och administration. Kommunen bedömer att detta främst kommer gälla inledningsvis och att belastningen med tid, när rutiner finns, kommer att minska.

Ekonomiska och praktiska konsekvenser

En viss kostnad antas följa det förslag som gäller möjligheten som placeringskommun till fortsatt beviljad insats för placerade barn vid vårdnadsöverflyttning till annan kommun. Samtidigt är det kostnader som en kommun redan har och som även kan jämnas ut sig i förhållande till andra kommuners insatser för de barn de placerat och genomfört vårdnadsöverflyttning för. Framst leder förslagen i utredningen till nya arbetsuppgifter och rutiner.